

NEW MEDIA ART 02

**50. léta 20. stol., nový začátek
mediálního umění (01)**

Média a umění / Média nahrazují umění / Umění reaguje na média

Fotografie (1839) /+ tisk/;

Film (1895) /20s film. průmysl/;

Rádio (1895) /20s rozhlas/;

Televize (1926) / 50s masmédiu/;

Internet (1969) / 90s rozšíření.

Média a umění / Média nahrazují umění / Umění reaguje na média

Nová média nahrazují starší média?

Fotografie a smrt malířství!

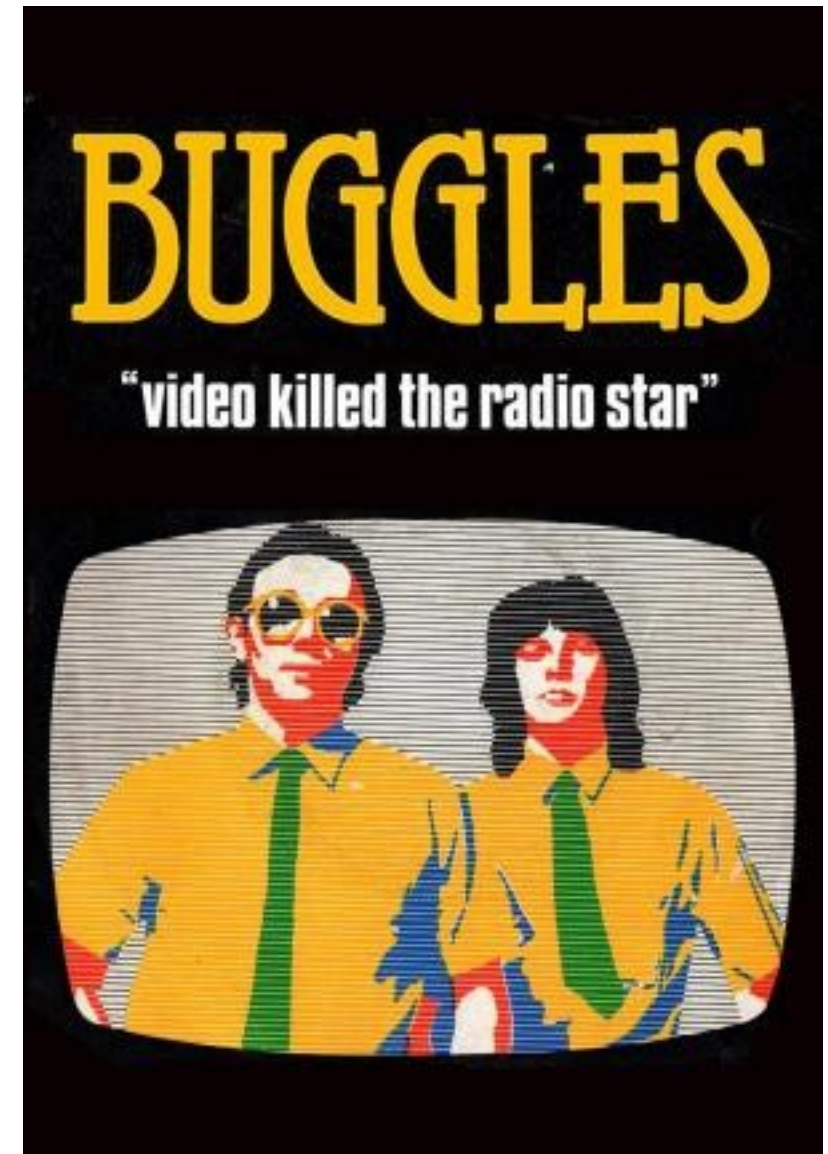
Vs. Emancipace malířství.

Televize a smrt filmu!

Vs. filmové a TV žánry, technologická transformace kina.

Video a smrt film a TV!

Vs. nová autenticita video-obrazu.

Fotografie vs./a obrazy

Laszlo Moholy-Nagy

Pablo Picasso: *Akordeonista*, 1911

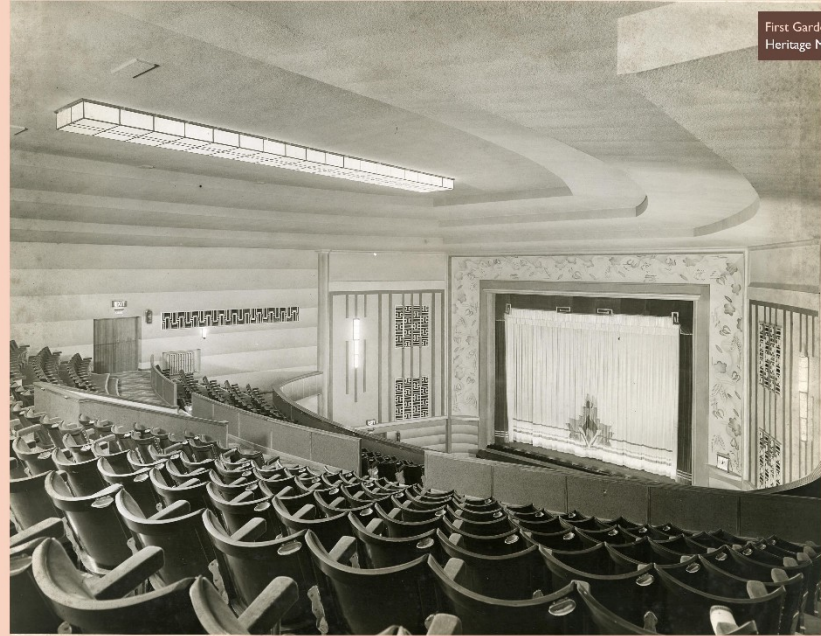

Televize a/vs. film

www.alamy.com - CPNPWP

Televize, 1936

First Garden City
Heritage Museum

The sumptuous interior of the brand new Broadway Cinema, 1936

TV, film a/vs. video

PEP/GETTY IMAGES

Média a umění / Média nahrazují umění / Umění reaguje na média

Proč/Jak umělci užívají média?

Otázky vyplývající ze samotného média.

Otázky kontextu mediální produkce.

Problém izolace umění od společnosti.

Média a umění / Média nahrazují umění / Umění reaguje na média

1. polovina 20. století

Umělecké manifesty: filmu, rádia, televize....

„Média nahrazují umění.“

„Všechno moderní umění je mediální umění.“

(D. Daniels)

2. polovina 20. století

Média ve službách politiky a peněz.
Zrod masmédií.

„Umění reaguje na média.“

„Všechno mediální umění je anti-mediální umění.“

(D. Daniels)

Média a umění / Média nahrazují umění / Umění reaguje na média

50. léta 20. století a
nový začátek mediálního
umění

Obrázek je ilustrační.

The Buggles, „Video Killed the Radio Star“.

(video-klip byl vysílán stanicí MTV v roce 1981, během jejího prvního vysílání)

TV: médium bez umění

TV: médium bez umění

„Televize je široce používaný jednosměrný dálkový telekomunikační systém vysílání a přijímání televizního signálu – obrazu a zvuku. Komerčně se začala televize využívat od 30. let 20.století, dostala se i do domácností a stala se důležitým komunikačním prostředkem a zdrojem zábavy.“

Slovo televize bylo odvozeno z řeckého tele – daleko a latinského vize – vidět.

- 1. TV vysílání, BBC: 1936: <http://www.tvhistory.tv/>
- <http://www.stream.cz/slavedny/527595-2-listopad-den-kdy-zacala-vysilat-televize>

Historie televize:

- Monaco, James: *Jak číst film*. Praha, Albatros 2004. (Historie TV in Film a média: chronologie, s. 578 a dále.)
Historie české TV: <http://www.ceskatelevize.cz/ct/historie/index.php>
- Historie ČT v datech: www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/cst-v-datech/

TV: médium bez umění

T. W. Adorno (1903 – 1969) a kritika televize jako masmédia a součásti „schématu kulturního průmyslu“.

Adorno, T. W. *Prolog k televizi*, 1953.

Adorno, T.W. *Televize jako ideologie*, 1953.

V. Flusser (1920 - 1991):

„[O]byvatelé obytné místnosti sedí v půlkruhu kolem skříňky, aby přijali obrazy a zvuky, které z ní proudí; podle názorů některých analytiků zaujímá proto skříňka /TV/ místo, které dříve zaujímala matka nebo učitel ve třídě. To je omyl. Bedna není vysílač (jako matka a učitel), ale poslední bod louče. Půlkruh je výsečí ... pro obyvatele neviditelného kruhu.“ (Flusser, V: *Komunikológia*, 2002, s.140)

Q&A

Theodor Wiesengrund Adorno: *Prolog k televizi* (1953)

„Společenské, technické a umělecké aspekty televize nelze pojednat izolovaně.“

„Televizní médium jako takové však spadá do obsáhlého schématu kulturního průmyslu a jako spojující článek mezi rozhlasem a filmem rozvíjí jeho základní tendenci: obklíčit ze všech stran posluchačovo vědomí a polapit je.“

„... what television does to people.“

Q&A

Theodor Wiesengrund Adorno: *Televize jako ideologie* (1953)

Adorno provádí obsahovou analýzu TV produkce. Jak to dělá?
(výzkumná metoda, výzkumný vzorek)

„Psychoanalýza (...) je zkrácena a strnule zpředmětněna způsobem, který (...) obrací její smysl v pravý opak.“

Q&A

Theodor Wiesengrund Adorno

Co je to kulturní průmysl?

Jaké místo v něm zaujímá televize?

NEW MEDIA ART 02

**50. léta 20. stol., nový začátek
mediálního umění (02)**

Mediální umění (nové začátky): 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952:

Strategie	Umělec	Médium
Utopicko-emfatická s.	Lucio Fontana	televize
Receptivně-analytická s.	John Cage	rádio
Kriticko-destruktivní s.	Guy Debord	film

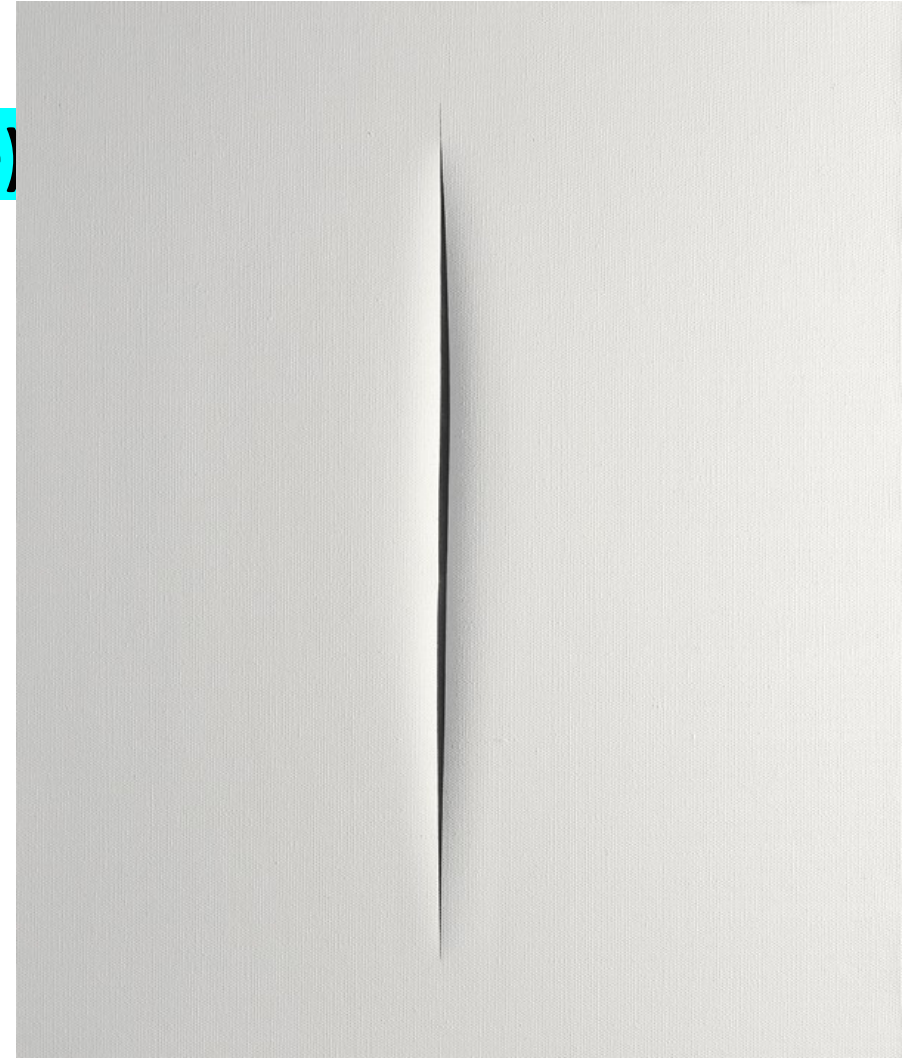
Mediální umění (nové začátky): 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952

Utopicko – emfatická s.: Lucio Fontana (televize)

Manifest prostorovosti pro televizi (1952)

Dostupné on-line: <http://www.mediaartnet.org/source-text/70/>

Mediální umění (nové začátky): 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952

Receptivně – analytická s.: John Cage (rádio)

Imaginary Landscape No.4 (1951)

<http://www.johncage.info/workscage/landscape4.html>

Dostupné on-line: https://www.ubu.com/sound/cage_various.html

Unplugged verze...**4:33** (1952)

Dostupné on-line:

<http://www.youtube.com/watch?v=HypmW4Yd7SY>

Imaginary Landscape No. 4, page 19

Mediální umění (nové začátky): 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952

Kriticko–destruktivní s.: Guy Debord (film)

Guy Debord: *Hurlements en faveur de Sade* (1952)

Dostupné on-line:

http://www.ubu.com/film/debord_hurlements.html

Guy Debord: *Society of Spectacle* (1967)/sound/

http://www.ubu.com/film/debord_spectacle1.html

http://www.ubu.com/film/debord_spectacle2.html

Mediální umění: nové začátky: 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952

Kriticko – destruktivní s.: Guy Debord a film

Společnost spektaklu

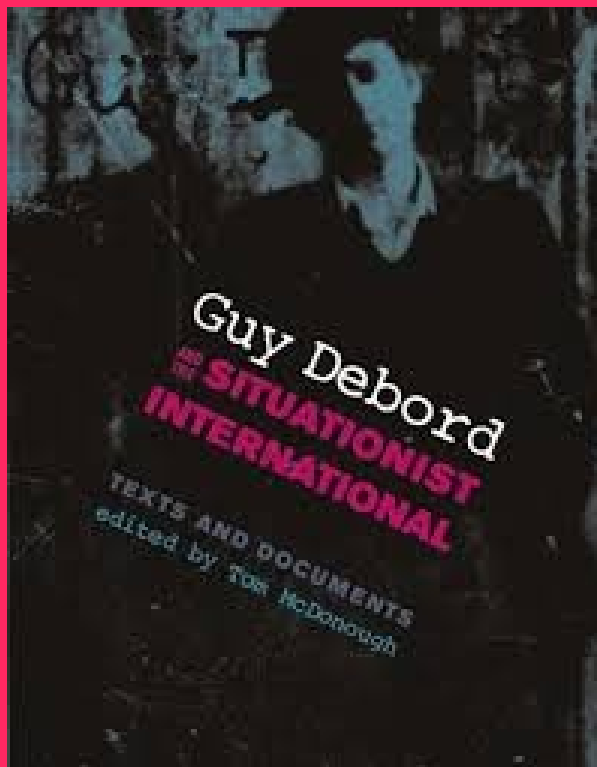
Společnost spektáklů

Koncentrovaný spektakl
(totalitních režimů)

Rozptýlený spektakl
(konzumního kapitalismu)

Integrovaný spektakl
(informační, globalizované
společnosti)

Lék proti spektáklu: Situacionistické strategie

Psychogeografie

Dérivé

Détournement

Mediální umění: nové začátky: 1950 a dále

Tři strategie mediálního umění: 1951 až 1952

Utopicko–emfatická s.: Lucio Fontana: televize

Receptivně–analytická s.: John Cage: rádio

Kriticko–destruktivní s.: Guy Debord a film

Shrnutí situace

Film: etablované médium: anti-postoj (viz experimentální film a videoart)

Rádio: zvukový materiál stále otevřený pro manipulaci, dekonstrukci, rekombinaci...

Televize: utopické naděje, které se nikdy nenaplnily (utopie vs. realita TV)

Q&A

Jakým byl 50. a 60. letech 20. století postoj umělců a intelektuálů k populární kultuře a médiím?

|

Q&A

Na příkladech prostudovaných textů (Fontana, Cage, Debord) vysvětlete umělecké strategie ve vztahu k médiím, které reprezentují.

Utopicko–emfatická s.: Lucio Fontana: televize

Q&A

Na příkladech prostudovaných textů (Fontana, Cage, Debord) vysvětlete umělecké strategie ve vztahu k médiím, které reprezentují.

Receptivně–analytická s.: John Cage: rádio

Q&A

Na příkladech prostudovaných textů (Fontana, Cage, Debord) vysvětlete umělecké strategie ve vztahu k médiím, které reprezentují.

Kriticko–destruktivní s.: Guy Debord a film